

ΚΑΤΑΛΟΝΙΑ: ΕΘΝΙΚΗ ΓΙΟΡΤΗ ΜΕ ΑΡΩΜΑ ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ ΓΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Προς πολιτική ανυπακοή χωρίς τον ξενοδόχο

Σε αντίθεση με τη βρετανική κυβέρνηση, που άναψε το πράσινο φως για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος στη Σκωτία, η Μαδρίτη επικαλείται το ισπανικό Σύνταγμα και αποκλείει οποιαδήποτε τέτοια πιθανότητα

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΤΖΑΒΑΡΑ**
k.tzavara@eleftherotypia.net

Με την προσοχή εστιασμένη σαφώς στο δημοψήφισμα στη Σκωτία, ο κόσμος έστρεψε πριν από λίγες μέρες το βλέμμα στη μεγάλη διαδήλωση στη Βαρκελώνη που με αφορμή την εθνική γιορτή της Καταλονίας φιλοδοξούσε να εμφανιστεί ως προλούδιο μιας μελλοντικής ψηφοφορίας για την ανεξαρτητοποίηση της περιοχής από την Ισπανία.

Το κέντρο της Βαρκελώνης πλημμύρισε με τα κιτρινοκόκκινα χρώματα της καταλανικής σημαίας και οι διαδηλωτές σχημάτισαν ένα γιγάντιο «V» (για την ψηφοφορία αλλά και για τη νίκη).

Η διαδήλωση οργανώθηκε για τρίτη συνεχόμενη χρονιά με την ευκαιρία της Ντιάντα, της εθνικής γιορτής της Καταλονίας. Ωστόσο, σε αντίθεση με τη βρετανική κυβέρνηση, που άναψε το πράσινο φως για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος στη Σκωτία, η Μαδρίτη επικαλείται το ισπανικό Σύνταγμα και αποκλείει οποιαδήποτε τέτοια πιθανότητα.

Η αποσχιστική πορεία της Καταλονίας δεν είναι φυσικά καινούργια. Το 2012 το ένα εκατομμύριο των Καταλανών που συμμετείχαν στην κινητοποίηση ανάγκασαν

Αυτονομιστικά κινήματα στην Ευρώπη

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Ουαλία

Ανεξαρτήτως του αποτελέσματος στο σκοτεινό δημοψήφισμα, η Ουαλία σχεδόν αναπόφευκτα θα αξιώσει περισσότερες εξουσίες από το Λονδίνο. Ωστόσο, οι διαθέσιμες στην περιοχή για ανεξαρτησία είναι περιορισμένες.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Καταλονία

Ενθαρρημένη από το σκοτεινό παράδειγμα και με την αυτονομιστική της διάθεση να έχει ενισχυθεί μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης, η Καταλονία θα διεξαγάγει το δικό της δημοψήφισμα στις 9 Νοεμβρίου. Την Παρασκευή κατατίθεται προς ψήφισμα στο καταλανικό Κοινοβούλιο το νομοσχέδιο που θα επιτρέπει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, το οποίο ωστόσο δεν αναγνωρίζεται από τη Μαδρίτη.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Χώρα των Βάσκων

Η Χώρα των Βάσκων, αν και σε χειρότερη οικονομική κατάσταση από την Καταλονία, έχει μικρότερη διάθεση για αντιπαράθεση με τη Μαδρίτη μετά την κατάπαυση πυρός που κήρυξαν οι Βάσκοι αυτονομιστές της ETA το 2011, που τερμάτισε έναν αγώνα 40 χρόνων με 800 θύματα.

ΒΕΛΓΙΟ

Φλάνδρα

Το δημοφιλέστερο κόμμα της περιοχής, η Νέα Φλαμανδική Συμμαχία, που σάρωσε στις βουλευτικές εκλογές, επιθυμεί ανεξάρτητη Φλάνδρα, κάτι που θα στερήσει το Βέλγιο από το μισό του πληθυσμό (6,3 εκατ. οι Φλαμανδοί) και την οικονομική του ισχύ.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Βαυαρία

«Παράλογη» χαρακτήρισε ο εκπρόσωπος της Γερμανίδας καγκελαρίου την ιδέα περί απόσχισης του πλούσιου και μεγαλύτερου κρατιδίου της Βαυαρίας μετά το σκοτεινό δημοψήφισμα. Εξάλλου, ελάχιστοι Βαυαροί έχουν επενδύσει σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Ολαντ

Καμπάνια για την ανεξαρτησία του από το Ελσίνκι κάνει ο σουηδόφωνος πληθυσμός των νησιών Ολαντ που ανέρχεται σε 30.000 και έχει εξασφαλισμένη τη σουηδική γλώσσα και τον πολιτισμό.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Μαγουάροι

Η Δημοκρατική Ένωση Ούγγρων, που εκπροσωπεί μια κοινότητα 1,4 εκατομμ. Μαγουάρων, ζητά περισσότερα δικαιώματα όσον αφορά τη γλώσσα και την Παιδεία και μεγαλύτερη αυτονομία.

ΒΟΣΝΙΑ

Σέρβοι

«Το δημοψήφισμα με το οποίο απειλεί ο πρόεδρος της Σερβικής Δημοκρατίας στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη θα αντιπροσώπευε ανοιχτή παραβίαση του διεθνούς δικαίου και θα σήμαινε το τέλος της ειρήνης στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη» δήλωσε ο πρώην ύπατος εκπρόσωπος της διεθνούς κοινότητας στη χώρα, Πάντι Αντσαουν.

ΙΤΑΛΙΑ

Νότιο Τιρόλο

Μετά την οικονομική κρίση, πλήρη ανεξαρτητοποίηση από τη Ρώμη θέλουν οι κάτοικοι του Νότιου Τιρόλο, μιας περιοχής που αποτελούσε τμήμα της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας και προσαρτήθηκε στην Ιταλία μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο

σαν την περιφερειακή κυβέρνηση να υποσχεθεί ότι θα οργανώσει δημοψήφισμα. Πέρσι οι διαδηλωτές σχημάτισαν μια ανθρώπινη αλυσίδα μήκους 400 χιλιομέτρων, υποχρεώνοντας τις καταλανικές αρχές να ορίσουν την ημερομηνία του δημοψηφίσματος, στις 9 του φετινού Νοέμβρη.

Στη μαζική κινητοποίηση της περασμένης εβδομάδας,

εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι σχημάτισαν με τα σώματά τους ένα γιγαντιαίο «V» στις δύο κεντρικές λεωφόρους της Βαρκελώνης. Οι διοργανωτές είχαν καλέσει τους συμμετέχοντες «να γεμίσουν τους δρόμους για να γεμίσουν οι κάλπες».

Μάλιστα ο πρόεδρος της τοπικής κυβέρνησης, Αρτούρ Μας, επιμένει ότι η ψηφοφορία στην Καταλονία θα διεξα-

χθεί κανονικά, παρά την αντίθεση της κεντρικής κυβέρνησης.

Από το Κοινοβούλιο στο δικαστήριο

Το τοπικό Κοινοβούλιο αναμένεται ότι αργότερα θα εγκρίνει τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος μέσω σχετικού νομοσχεδίου που θα εισάγει ο Αρτούρ Μας. Ωστόσο, εξίσου βέβαιο είναι ότι η συντη-

ρητική κυβέρνηση του Μαριάνο Ραχόι θα προσφύγει αμέσως στο Συνταγματικό Δικαστήριο για να ακυρώσει τη διαδικασία.

«Θέλετε η Καταλονία να αποτελεί ξεχωριστό κράτος;» και «Θέλετε αυτό το κράτος να είναι ανεξάρτητο;» είναι τα ερωτήματα πάνω στα οποία στηρίζει την εκστρατεία του ο πρόεδρος του κόμματος Δημοκρατική Αριστερά της

Καταλονίας, Οριόλ Χουνκουέρας, ένας 45χρονος ιστορικός στο Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης και εννοχπιστρωτής της πρωτοβουλίας διεξαγωγής δημοψηφίσματος.

Αν και γνωρίζει καλά ότι η διαδικασία δεν θα είναι εύκολη, επιμένει ότι το δημοψήφισμα αποτελεί «το καλύτερο δημοκρατικό μέσο» για να διερευνηθεί αν η πλειονότητα ε-

πιθυμεί πράγματι να αποσχι-
στεί από το ισπανικό βασίλειο.
Λέει μάλιστα πως στον 21ο αι-
ώνα είναι απαράδεκτο «το νο-
μικό πλαίσιο να αποτελεί ε-
μπόδιο για τη δημοκρατία».
Δεν αρκεί οι ψηφοφόροι να
δίνουν στους πολιτικούς μια
εντολή κάθε τέσσερα χρόνια.
Πρέπει να παίζουν άμεσα ρό-
λο στη λήψη αποφάσεων, α-
κόμη κι αν αυτή οδηγεί σε πο-
λιτική ανυπακοή.

Στην πραγματικότητα, θα α-
παιτούνταν συνταγματική με-
ταρρύθμιση από το ισπανικό
Κοινοβούλιο για να καταστεί
δυνατή η διεξαγωγή δημοψη-
φίσματος και το 86% των
βουλευτών στη Μαδρίτη α-

**Στη μαζική
κινητοποίηση
της περασμένης
εβδομάδας,
εκατοντάδες
χιλιάδες
άνθρωποι
σχημάτισαν
με τα σώματά
τους ένα
γιγαντιαίο «V»
στις δύο
κεντρικές
λεωφόρους
της Βαρκελώνης**

πορρίπτουν κατηγορηματικά
ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Ανά-
λογο σχέδιο της κυβέρνησης
των Βάσκων απορρίφθηκε
πριν από εννιά χρόνια. Μάλι-
στα η κεντρική κυβέρνηση θε-
ωρεί ότι μια τέτοια «προσφο-
ρά» δεν είναι σε καμία περί-
πτωση αναγκαία. Ωστόσο ο
Οριόλ Χουνκουέρας αντιλεί-
πει ελπίδες από τα κράτη που δη-
μιουργήθηκαν τις τελευταίες
δεκαετίες και μοιράζεται τον
ενθουσιασμό του με πολλούς
στη βορειοανατολική Ισπανία.

**Υπέρ του «ναι»
σχεδόν το 57%**

Αν και τα 5,5 από τα 7,5 ε-
κατομμύρια των κατοίκων
της Καταλονίας δεν γεννή-
θηκαν εκεί, το 60% αυτών
προσδιορίζονται ως Καταλα-
νοί κι ενώ μέχρι το 2010 μό-
λις το ένα πέμπτο τασόταν
υπέρ της ανεξαρτητοποίη-
σης, σήμερα το ποσοστό αυτό
φθάνει το 50%. Δημοσκοπή-
σεις προβλέπουν ότι το «ναι»
στην ανεξαρτησία θα μπο-
ρούσε να συγκεντρώσει πο-
σοστό 57% στο δημοψήφι-
σμα του Νοέμβρη, αν και ε-
κτιμάται ότι πολλοί, με λίγη

περισσότερη αυτονομία θα
ήταν δεκτικοί στην παραμο-
νή της Καταλονίας στην
Ισπανία.

Το κίνημα ανεξαρτησίας
της Καταλονίας γυρίζει πίσω
στις μέρες της δικτατορίας
του Φράνκο. Στη διάρκεια
των 40 χρόνων της εξουσίας
του η καταλανική γλώσσα εί-
χε καταργηθεί. Όμως το
1978, τρία χρόνια μετά το θά-
νατο του Φράνκο, το βασίλειο
της Ισπανίας ψήφισε δημο-
κρατικό Σύνταγμα, παραχω-
ρώντας αυτονομία σε 17 πε-
ριοχές της χώρας. Η Καταλο-
νία, όπως και οι υπόλοιπες,
απέκτησε τότε το δικό της Σύ-
νταγμα με κατοχυρωμένο το
δικαίωμα αυτοδιακυβέρνη-
σης. Από το 1980 οι Καταλα-
νοί εκλέγουν το δικό τους
Κοινοβούλιο, έχουν τις δικές
τους δυνάμεις ασφαλείας και
τα παιδιά τους διδάσκονται
την καταλανική γλώσσα.

Πριν από μία δεκαετία ο
σοσιαλιστής πρωθυπουργός,
Χοσέ Λουίς Ροντρίγκεθ Θα-
πατέρο, έδωσε ώθηση στο κί-
νημα ανεξαρτητοποίησης
των Καταλανών, υπαινισσό-
μενος ότι η αυτονομία της
περιοχής τους θα μπορούσε
να επεκταθεί.

«Σε μια συνταγματική δη-
μοκρατία, δεν τίθεται θέμα
αυτοδιάθεσης ή και απόσχι-
σης από το κράτος ως σύνο-
λο», λένε όσοι θεωρούν ότι η
απόσχιση της Καταλονίας εί-
ναι ένα θέμα που δεν μπορεί
να έχει ούτε πολιτικό αλλά
ούτε και ηθικό έρεισμα.

Μάλιστα προκειμένου να
αποκτήσουν λόγο και εκεί-
νοι που αντιτίθενται στην α-
νεξαρτητοποίηση έχει δημι-
ουργηθεί στη Βαρκελώνη η
Societat Civil Catalana, με
την ελπίδα, όπως λένε οι εκ-
πρόσωποί της, να πολεμήσει
«τον ιό του λαϊκισμού».

Σε κάθε περίπτωση, ανα-
λυτές επισημαίνουν ότι η
Σκωτία προκάλεσε μεγάλο
πονοκέφαλο στη Μαδρίτη.
Ενώ όμως το Λονδίνο πρό-
σφερε στους Σκωτσέζους την
ελκυστική προοπτική της
εκχώρησης ενισχυμένων
αρμοδιοτήτων, ο Ραχόι ακο-
λουθεί διαφορετική στρατη-
γική, προκειμένου να μην
πυροδοτήσει ανάλογες α-
ξιώσεις και από άλλες πε-
ριοχές, όπως η χώρα των
Βάσκων, που πρόσφατα
βγήκε από μια μακρά περίο-
δο εθνικιστικής βίας, με φό-
ντο την απόσχιση.

(Πηγές: Spiegel-
www.nytimes.com)